

อาทิตย์ ศรีจันทร์ 2552: การศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมคำสัตย์สำบานของไทย

ปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (วรรณคดีไทย) สาขาวิชาวรรณคดีไทย ภาควิชาวรรณคดี
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาวณิช วิงวอน, อ.ด. 158 หน้า

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาวรรณกรรมคำสัตย์สำบานจำนวน 6 เรื่องประกอบด้วย
โองการแห่งน้ำ โองการดำเนิน โองการลุยเพลิง พระไอยการลักษณะพยาน ศิลารีกหลักที่ 45 และ
ศิลารีกหลักที่ 64 เนื้อหาแบ่งออกเป็น 6 บท ว่าด้วยความสำคัญของปัญหา การตรวจสอบสาร
ความเป็นมาของพิธีการทำสัตย์สำบาน รูปแบบและเนื้อหาของวรรณกรรมคำสัตย์สำบานทั้ง 6
เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมคำสัตย์สำบานกับสังคมไทย บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยพบว่า การกระทำสัตย์สำบานเป็นกิจกรรมที่สร้างความเชื่อมั่นแก่นุษย์ ใน
กิจกรรมดังกล่าวมีตัวบทเป็นสื่อกลางเรียกว่าวรรณกรรมคำสัตย์สำบาน ซึ่งรวมรวมกับประกอบ
ต่างๆ ของการกระทำสัตย์สำบานไว้ทั้งหมด ได้แก่ ภาษาที่ใช้ คู่กรณี องค์พยาน เงื่อนไข และ
ลำดับการประกอบพิธี โครงสร้างหลักของวรรณกรรมคำสัตย์สำบานประกอบด้วย การเชิญ
พยาน การสถาปัตย์ และการให้พร รูปแบบการประพันธ์ที่ใช้แต่ละวรรณกรรมคำสัตย์สำบานที่
ศึกษาทั้ง 6 เรื่อง มี 4 ประเภท ดังนี้ โองการแห่งน้ำ เป็นโคลงและร่าย โองการดำเนินและโองการลุย
เพลิง เป็นกาพย์ ส่วนพระไอยการลักษณะพยาน ศิลารีกหลักที่ 45 และศิลารีกหลักที่ 64 เป็น
ร้อยแก้ว ฉันหลักณ์และภาษาไม้ลักษณะพิเศษ มีการเลือกสรรคำและโวหารเพื่อทำให้เกิดความ
สักดิทธิ์อันเป็นหัวใจสำคัญของการประกอบพิธี วรรณกรรมคำสัตย์สำบานมีความสัมพันธ์กับ
สังคม สะท้อนให้เห็นแนวคิดของคนไทยเรื่องศาสนา เรื่องจักรวาล เรื่ององค์พยาน เรื่องการ
ลงโทษและให้พร อีกทั้งยังเป็นบันทึกสังคมในด้านการปกครอง กระบวนการยุติธรรม วัฒนธรรม
ทางภาษา และความเชื่อที่หลากหลายในสังคมไทย วรรณกรรมคำสัตย์สำบานในอดีตมีอิทธิพลต่อ
การสร้างสรรค์วรรณกรรมคำสัตย์สำบานในปัจจุบันทั้งรูปแบบ เนื้อหาและแนวคิด

Artit Srijan 2009: An Analytical Study of Thai Oath Literature.

Master of Arts (Thai Literature), Major Field: Thai Literature, Department of Literature.

Thesis Advisor: Assistant Professor Sauvanit Vingvorn, Ph.D. 158 pages.

This thesis is a study of 6 Oath literary works: Ong Gan Chang Nam, Ong Gan Dam Nam, Ong Gan Lui Pleung, Phra-aiyagan Laksana Phayan, Sila Jareuk Lak Ti 45, and Sila Jareuk Lak Ti 64. The content is divided into 6 chapters dealing with the significance of the problems, literature review, evolution of oath-taking ceremonies, form and content of the six Oath literary works, relationship between Oath literature and Thai society, conclusion and suggestion.

According to the research, oath-taking is a ritual meant to reaffirm human confidence, in which there is a text referred to as Oath literature. The text comprises all elements essential to the occasion: language, opponents, witnesses, conditions, and procedures. Oath literature is constructed with 3 main parts: calling witnesses, cursing and blessing. There are four writing patterns applied in the six texts under study: Klong and Rai in Ong Gan Chang Nam, Kaap in Ong Gan Dam Nam and Ong Gan Lui Pleung, while Phra-aiyagarn Laksana Phayan, Sila Jareuk Lak Ti 45, and Sila Jareuk Lak Ti 64 are written and inscribed in prose. The prosody, style, and words are precisely selected to reinforce reverence and awe which the rites demand. Oath literature is related to social context, reflecting Thai aspects about religion, cosmology, holy witnesses, curses and blessings. They, moreover, are records of administration, jurisdiction, language culture, and a variety of beliefs in Thai society. Oath literature in the past has influenced the modern one in form, content and concept.